

Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE +45 3269 8854

Att. Jonas Barder, jobar@uibm.dk, og
Charlotte Hamburger, chham@uibm.dk

EER@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 16/00402-2

HØRING OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM INDFØDSRETSPRØVEN AF 2015

19. FEBRUAR 2016

Ved e-mail af 15. februar 2016 har Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om indfødsretsprøven af 2015.

Institut for Menneskerettigheder har følgende bemærkninger:

Bekendtgørelsen udstedes i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i § 1, stk. 2, i lov nr. 1873 af 29. december 2015 om indfødsretsprøve af 2015. Loven gennemfører den politiske aftale af 5. oktober 2015 om, at en ny indfødsretsprøve skal erstatte statsborgerskabsprøven fra 2013. Instituttet afgav den 4. november 2015 høringssvar om udkast til lov om indfødsretsprøven af 2015. Instituttet kan henholde sig til svaret, der er tilgængeligt her http://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/11_november_15/124_b_indfoedsretsproeven_2015.pdf

Udkastet til bekendtgørelsen om indfødsretsprøven af 2015 indeholder regler om etablering og afholdelse af indfødsretsprøven, herunder regler om udpegning af prøveholdere, betingelser for deltagelse i prøven, opkrævning af gebyr for deltagelse, prøvens gennemførelse og klageadgang. Bekendtgørelsen er så vidt ses udformet i overensstemmelse med loven og dens bemærkninger, herunder hvad angår antal spørgsmål m.v., lærebogsmateriale og prøveafholdelse (to gange årligt). Instituttet har for så vidt ikke bemærkninger til bekendtgørelsen.

Loven regulerer ikke, hvilke spørgsmål, der skal indgå i indfødsretsprøven, eller prøvens niveau. Dette skal fastlægges af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Instituttet vil i det følgende knytte nogle bemærkninger hertil.

Instituttets forskning (navnlig INTEC- projektet, som er tilgængeligt på <http://www.ru.nl/law/cmr/research/projects/intec/>) viser, at der tidligere blandt ansøgerne om indfødsret var en opfattelse af, at den dagældende indfødsretsprøve var vanskelig, navnlig for ansøgere uden længerevarende uddannelse. Selve udformningen af og ordstillingen i spørgsmålene kunne give anledning til forståelsesproblemer – hvilket blev bekræftet af sprogskolere. Det blev også kritiseret, at lærebogsmaterialet ikke gik i dybden, og at det indeholdt alt for mange årstal. For eksempel omtalte publikationen *Danmark før og nu* komponisterne Weyse (1774-1842), Gade (1817-1890) og Karl Nielsen (1865-1931) i én spalte på 14 linjer. Ansøgerne mente, at prøven baserede sig på udenadslære, og var i tvivl om, hvorvidt de skulle/kunne lære de mange årstal.

Den Europæiske Konvention om Statsborgerret fastslår, at personer med lovligt og fast ophold i landet skal have mulighed for at blive naturaliseret på betingelser fastsat af staten (artikel 6, stk. 3). I den forklarende rapport anføres det, at staten kan fastsætte rimelige (justifiable) betingelser, navnlig hvad angår integration.

Institut for Menneskerettigheder finder, at der er behov for at sikre, at indfødsretsprøven af 2015, dens formuleringer og sproglige niveau, ikke udelukker bestemte ansøgergrupper fra at få indfødsret. Instituttet anbefaler derfor, at Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet

- sikrer, at de enkelte indfødsretsprøver og forberedelsesmaterialet udarbejdes ved hjælp af dansksprogkyndige med erfaring fra danskundervisning m.v. for udlændinge, således at materialet i det hele er tilgængeligt og forståeligt for personer med danskundskaber på det niveau, der kræves for at bestå Prøve i Dansk 2 (jf. herved naturalisationscirkulærets § 34, stk. 2, om ansøgere, der har mulighed for at opnå indfødsret på det grundlag).
- evaluerer indfødsretsprøven efter nogle år, således at det sikres, at kravet om dens beståen ikke udelukker bestemte grupper af ansøgere fra at opnå indfødsret.

Med venlig hilsen

Eva Ersbøll

SENIORFORSKER